

Інна ОМЕЛЯНЧУК

ГЕРОЇ НЕ ВМИРАЮТЬ

Червоні яблука від мами

Легендарний Ігор Гордійчук, відомий як Сумрак, здійснив неймовірне і... вижив!

— Дякую вам, дітки, за підтримку та допомогу. А я вже не маю чого вам дати. Ось, візьміть хоч яблучок із нашого саду, Ігор їх так любить...

Беру з материнських рук червонобокі яблука і, здається, відчуваю, як горить-палає материнська душа. Так, як ці яблука, вона палатиме ще довго... І заспокоїться лише тоді, коли її кровиночка — відважний захисник Савур-могили легендарний полковник і тепер уже Герой України Ігор Гордійчук (Сумрак) повноцінно стане на ноги.

На людях його мама Софія Родіонівна з усіх сил тримається, хоча здоров'я, каже, вже ой як підводить. А як залишається в хаті сама (чоловік поїхав до лісу заготовляти дрова), отоді вже, каже, згорнулася б клубочком, закрилася б якимось коконом і безперервно молилася б за його одужання.

Тут, у рідному селі Залізниця Корецького району на Рівненщині, він був рівно рік тому — приїздив провідати батьків. А нинішнього жовтня, саме на Покрову, вони були у нього в Київському військовому госпіталі: районна влада виділила транспорт і кошти, аби мати змогла зустрітися із сином. Тоді новини ще не були такими втішними, як у день його народження: 12 листопада її синові виповнилося 42. Невістка Тетяна щойно сповістила, що Ігоря вперше вивезли на подвір'я.

Президент України Петро Порошенко вручає полковникові Ігорю Гордійчуку орден «Золота Зірка» Героя України за подвиг на Савур-могілі. Фото Укрінформу

Нескорений дух із материнського молока

... Розглядаємо його дитячі та шкільні фотографії, похвальні грамоти (відмінник!) — і материнська душа, здається, на мить розраджується, розгортається з того кокона, в який останнім часом загнала її доля. Є ж бо ким гордитися! А ось — звичайні паперові мішені зі шкільного тиру: їх багато, а постріли всі, як один, — у «десятку».

— Ігор зі школи хотів стати військовим?

— Так. У старших класах уже цілеспрямовано займався військовою підготовкою та фізкультурою: Савицький і Бабій, казав, тепер мої головні вчителі! Бачите, його дід, мій свекор, з яким ми жили в цій хаті, пройшов війну. А потім за надуману «провину» отримав 10 років Магадану. Саме він змалку мав великий вплив на Ігоря: читав йому напам'ять «Кобзаря», говорив про неньку-Україну, яку завжди треба захищати. Неначе передчував, що-таки доведеться...

Одразу за нашим селом є братська могила, де поховані 32 воїни УПА: це 18-20-річні юнаки, які поклали голови за Україну. У 1972-му, коли я ходила вагітною Ігорем, ту могилку хотіли зрівняти із землею, бо саме прокладали дорогу. А мене тоді щойно сільським головою вперше обрали (загалом Софія Гордійчук очолювала Залізницьку сільську раду 33 роки. — Авт.). І я поїхала в райвиконком. Не можна, кажу, руйнувати повстанську могилу, це історія, наші діти нам цього не пробачать! Хтось у кабінеті, пригадую, сказав, що вагітним відмовляти не можна, — і дорогу таки проклали в обхід. А вже за кілька днів, 12 листопада, народився Ігор.

Словом, нескорений український дух він увібрав у прямому сенсі з молоком матері. До речі, у 1989-му, у рік його вступу до Омського вищого танкового інженерного училища, сталося ще дві знакові події. Офіційно реабілітували його діда, а на тій могилі воїнів УПА сільська громада власними силами звела пам'ятник. Тут, у поліській глибинці, вже тоді передчували перемини. Тож саме над Залізницею першим у районі (а може, і в області) замайорів синьо-жовтий прапор. Ігор уже не бачив цього на власні очі, але одразу ж прийняв рішення: буде вчитися в Києві!

— Стукають якось уночі в хату, відчиняю — на порозі Ігор зі своїм другом. Залишаємося, кажуть, в Україні. Та й перевівся до Київського інституту сухопутних військ Національної академії оборони України, з відзнакою закінчив факультет підготовки офіцерів оперативно-тактичного рівня, — гортає сторінки пам'яті мати. — Пропонували в інституті залишитися. Та ні, йому до війська треба! Спочатку був Яворів на Львівщині, потім — Ізяслав на Хмельниччині. Якимось поїхали ми з батьком у Яворів на його 30-річчя. То й привітати до пуття не встигли, вже, чуємо, викликають: «Гордійчук, на завдання!» Ось такі мала я короткі миті материнського щастя. А що військові його любили й поважали, було видно неозброєним оком. Якимось в Ізяславі на День Незалежності ми всі, й Ігор разом із нами, одягнули вишиванки, йдемо і раз по раз чуємо: «Привіт, Гордійчуку, як справи?»

До речі, вишиванку він неодноразово одягав і в Америці (там закінчив коледж сухопутних військ США за фахом «управління військовими частинами і з'єднаннями»), і в Канаді (тут пройшов курс англійської мови для військовослужбовців за стандартом STANAG-6001), і навіть... в Афганістані, де у 2010-му працював у складі українського контингенту міжнародних сил сприяння безпеці.

— Ігор вільно володіє англійською, польською та німецькою, — веде далі мама. — Німецьку добре знав зі школи, можете запитати в його вчительки, Марії Григорівни Степанюк. Тож в Омську на нього так і казали — «німець».

Що знати та вміти — того за плечима не носити. Про війни та воєнні конфлікти у світі він знав, здається, все. Відтоді дуже цінував мирне небо над рідною Україною. Після повернення з Афганістану полковник Ігор Гордійчук — перший заступник начальника Національної академії оборони України, начальник управління військової співпраці і миротворчих операцій Генерального штабу.

А мати же додому сина... Фото надане автором

Миротворець пішов на війну

А далі (така вже іронія долі) миротворець пішов на війну: у квітні отримав призначення в головний командний центр Міноборони та особисто очолив загін спецназу, який вів глибинну розвідку в тилу противника. Так вирішив генерал Муженко.

12 серпня розвідгрупа з 14 бійців під командуванням Гордійчука прорвалася на Савур-могили, перебрала контроль над спостережним пунктом на вершині та розпочала коригування артилерійського вогню. Бойовики та російська артилерія щодня штурмували вершину. «Ось вони вивели з ладу систему зв'язку», — Гордійчук коригував вогонь по мобільному. Його бійці й він сам зазнавали поранень та контузії, але Гордійчук не здавав позиції. І навіть коли прийшло підкріплення і відбулася ротація, він залишився і продовжував коригувати вогонь. Та сили були нерівні: 20 серпня захисники Савур-могили опинилися в повній ізоляції, до найближчого українського підрозділу — 40 кілометрів. Та вони тримались.

У День Незалежності України російські війська з особливою жорстокістю засипали висоту снарядами та ракетами. А спецназівці стояли: Гордійчук навіть не думав відходити без наказу. Наказ надійшов пізно ввечері, але висотка вже була у щільному кільці противника. З оточення виходили вночі: група на чолі з пораненим та контуженим Гордійчуком пройшла по ворожих тилах понад півсотні кілометрів і приєдналася до українських військ під селом Многопілья Амвросіївського району. 29 серпня вони пішли на прорив, але вантажівка з полковником потрапила під обстріл і спалахнула. Осколок влучив йому в потилицю. Гордійчук, розповідають бійці, зривав пов'язку, яку йому наклали, і все ще намагався керувати боєм. Але знепритомнів від крововтрати. Кількох бійців російські десантники взяли в полон. Його ж — просто залишили на полі помирати і не дозволяли надати бодай якусь допомогу: цей, мовляв, довго не протягне...

Тільки 1 вересня машина Червоного Хреста доставила Ігоря Гордійчука до Дніпропетровської обласної клінічної лікарні імені Мечникова. Дуже тяжкого, але — живого! За нього, вочевидь, заступився Бог, до якого долинули щирі материнські молитви... — Ми весь цей час телефонували до нього: і я, й дружина, і його донька Марта. Ми ж навіть не знали, де він, що і як, — не розповідав. Спочатку чули: «Ваш виклик переадресовується на автовідповідач», потім зв'язку взагалі не стало. Тож я просто молилася: вдень і вночі. Самі ж знаєте, материнське серце не обдуриш... А всю правду дізналася тоді, коли й уся країна: почула прізвище свого сина і всю оцю історію з телевізора.

Навіть бойові побратими не вірили, що полковник виживе. Пригадує сержант Сергій Стегар із 25-ї бригади, який теж до кінця захищав Савур-могили: «Крутий мужик! Він постійно казав: ви — десантники, ви повинні стояти до кінця, виконувати свій обов'язок. Коли я дізнався, що цей безстрашний офіцер вижив, мене така гордість за нього взяла! У ці страшні дні він був для нас прикладом мужності».

Дванадцять діб героїчної оборони Савур-могили під командуванням Ігоря Гордійчука золотими літерами вписані в новітню історію України. Один із високих воєначальників відзначив, що дії групи Гордійчука заміняли ескадрилью бойових розвідувальних літаків. Але наші літаки збивали, а Гордійчука з Савур-могили вибити не вдалося нікому.

На його малій батьківщині кажуть: навіщо шукати героїв десь далеко, якщо поруч є такі Матері та Сини? Небагатий поліський район збирає кошти на лікування та реабілітацію свого земляка. До цієї благородної справи долучилася вся Рівненщина. Віримо, що Господь у відповідь на наші молитви поставить його на ноги. А Золоту Зірку Героя, яку Ігорю Гордійчуку нещодавно вручив Президент України Петро Порошенко, ми всі неодмінно побачимо на його грудях. Тільки швидше одужуй, полковнику!

<http://ukurier.gov.ua/uk/articles/chervoni-yabluka-vid-mami/>